

- А.В.Косенко, Т.О.Кобелева, М.В.Маслак // Вісник Національного технічного університету "ХПІ" (екон. науки) : зб. наук. пр. – Х. : НТУ "ХПІ", 2018. – №19. – С.121-126.
21. Перерва П. Г. Ефективність як економічна категорія / П.Г.Перерва, А.В.Кравчук // Вісник НТУ "ХПІ" (екон. науки) : зб. наук. пр. – Х. : НТУ "ХПІ", 2018. – № 15 (1291). – С. 137-143.
 22. Розвиток організаційно-економічного механізму управління розвитком індустрії туризму та гостинності / П.Г.Перерва [та ін.] // Вісник Національного технічного університету "ХПІ" (екон. науки): зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 48 (1324). – С. 121-127.
 23. Перерва П.Г., Коциски Д., Верес Шомоши М., Кобелева Т.А. Комплаенс программа промислового підприємства.– Харків-Мишкольц : ООО «Планета-принт», 2019. 689 с.
 24. Товажнянский В.Л., Перерва П.Г., Кобелева Т.А. Антикризисный менеджмент производственно-комерческой деятельности предприятий машиностроения // *Государство и рынок: механизмы и методы регулирования в условиях преодоления кризиса.*- СПб.: Астерион, 2010. Т.2. п.6.2. С. 254-264.
 25. Ткачова Н.П., Перерва П.Г. Розвиток методів аналізу фактичного стану конкурентних переваг підприємства // Економіка розвитку. 2011. № 4. С. 116-120.
 26. Кобелева Т.О. Показники і критерії оцінки кон'юнктури товарного ринку / П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева // Зб. тез доп. 5-ї Міжнар. наук.-практ. конф. "Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу" 29 вересня-1 жовтня 2011 р.– Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2011. – С. 161-163.
 27. Перерва П.Г. Комплаенс-программа промислового підприємства: сутність и задачи // *Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»* : зб. наук. пр.- Сер. : *Економічні науки.* – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. № 24 (1246). С. 153-158.
 28. Товажнянський В.Л., Перерва П.Г., Кобелева Т.О. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства як економічні категорії антикризового управління // *Вісник НТУ «ХПІ».* – Харків : НТУ "ХПІ", 2015. – № 59 (1168). С. 148-152.
 29. Kocziszky, György Reputational compliance / György Kocziszky, M.Verés Somosi, Т.О.Кобієлієва // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум–2017" : тр. 13-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2017 р. / ред.: О.В. Манойленко. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – С. 140-143.
 30. Kocziszky G. Compliance risk in the enterprise / G.Kocziszky, M.Verés Somosi, Т.О.Кобієлієва // Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність "Форвард–2017": тр. 8-ї Міжнар. наук.-практ. Internet-конф. студ. та молод. вчених, (Харків, 27 грудня 2017 р.).– Харків : НТУ «ХПІ», 2017.– С. 54-57

Бречко О.В.

кандидат економічних наук, доцент,

Гуцуляк А.

магістрант

Тернопільський Національний Економічний Університет

Тернопіль, Україна

ВПЛИВ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ БЛОКЧЕЙН НА ФІНАНСОВИЙ СЕКТОР

Інтенсивний розвиток цифрових технологій у всіх сферах життя супроводжується активним ростом інтересу до їх можливостей з боку учасників світових фінансових ринків. Економічне зростання нерозривно пов'язане з впровадженням нових технологій в налагодження механіки, що стимулює не тільки залучення інвестицій в цифрові процеси, але

і відкриває бізнесу будь-якого масштабу можливість значного підвищення ефективності діяльності і зниження витрат за рахунок оптимізації транзакцій за технологією P2P (peer-to-peer). Можна стверджувати, що мірі розвитку технології блокчейну (Blockchain) спостерігається зростання попиту нього, особливо у сфері фінансових послуг, що призведе до структурних змін у валютно-фінансових та кредитних відносинах держави. Це в свою чергу, обумовить розширення децентралізації фінансової сфери, зміни ролі державних інститутів, центрального банку, а валютно-фінансові відносини позбуватимуться національної належності та розширюватимуть спектр глобальних трансформацій.

Одночасно з розвитком Індустрії 4.0 з'являються такі цифрові технології, які активно впливають на фінансових сектор економіки. Мова йде про мобільний інтернет, «хмарні» технології, банки даних (Big-data), штучний інтелект, а також про створення цифрових валют і альтернативних систем платежів на їх основі. Останнім пророкували, що вони здійснять глобальну революцію в фінансовій системі і навіть змінять світовий порядок. Однак як показала практика останніх 10 років дані сподівання виявилися ілюзіями, а «хайп» навколо цифрових валют став інструментом маніпуляцій, спекуляцій і пропаганди. Можна припустити, що цифрові валюти просто випередили свій час, опинившись в авангарді трансформації фінансового сектору.

Дослідження технології блокчейну по відношенню до можливостей його використання носить поверхневий характер, оскільки не завжди представляють системний підхід до розгляду питання прогресу економічних інститутів, норм права і технологій, які в комплексі обумовлюють успішну реалізацію продуктів блокчейну. Часто вони сфокусовані на окремих регіональних особливостях і підходах до технології (наприклад, економіці Китаю чи азійських країн). Або ж відображають суто індустріальні чи технологічні проблеми даної технології. Але одна справа – впровадження блокчейну у виробничій сфері чи сфері послуг, а зовсім інша – у сфері фінансів і банків. Багато в чому, завдяки появі технології блокчейну, склалося більш точне уявлення про риси майбутньої фінансової системи, яку називають по аналогії з новою галуззю - Фінанси 4.0 [1].

Система блокчейн представляє собою серйозний науково-технічний прорив, оскільки велика кількість галузевих професіоналів сходяться на думці про те, що дана технологія здатна змінити не тільки фінансову інфраструктуру, а й уклад в більшості інших найважливіших сферах. Так, в дослідженні компанії PwC йдеться про величезний потенціал застосування технології ланцюжка блоків транзакцій; серед переліку такі пункти, як: значне спрощення ведення бухгалтерії, спрощений доступ до фінансових продуктів для жителів країн, що розвиваються, поліпшення і спрощення повсякденних фінансових операцій та системи платежів [2]

Якщо в діючій фінансовій системі виконання транзакцій ґрунтується на системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності, а моніторинг, ризик-менеджмент, аудит та внутрішній контроль слабо піддаються автоматизації і містять безліч консервативних процедур, то блокчейн абсолютно змінює стару парадигму. Від майбутньої фінансової системи очікують, що вона підвищить динамізм, різноманітність і доступність фінансових сервісів, автоматизує їх і створить нові інструменти платежів, інвестицій, накопичення і страхування (останнє особливо важливо з урахуванням кризи пенсійної системи в її нинішньому вигляді), змістить центр активності глобальних фінансів з спекуляцій з деривативами на реальні інвестиції і, можливо, навіть згладить економічну нерівність. Згідно з дослідженнями McKinsey просування нових цифрових технологій, в тому числі блокчейн, в рамках Фінансів 4.0 здатне збільшити ВВП країн з економікою, що розвивається на 6% і привести до створення 95 млн. нових робочих місць по всьому світу [3].

Саме тому більшість провідних країн світу вже працюють над впровадженням технології у свій фінансовий сектор, а особливо на рівні створення національних цифрових активів (у формі «оцифрування» грошових одиниць чи створення національних

криптовалют). Підводячи підсумки, можна зробити висновок, що фінансові інститути почали усвідомлювати, що майбутнє не тільки фінансової системи, а й, можливо, структури всіх звичних процесів фіксації і реєстрації даних за технологією ланцюжка блоків транзакцій – протоколу блокчейн, а тому все більше інвестують коштів у даний технологічний напрям з метою розвитку фінтехіндустрії.

Список використаної літератури

1. Кушніренко О.М., Гахович Н.Г. Вплив технології індустрії 4.0 на структурні трансформації в економіці. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування № 4 (2020). С. 63-7
2. Blurred lines: How FinTech is shaping financial services. URL: <http://www.pwc.com/gx/en/industries/financial-services/fintech-survey/report.html>.
3. McKinsey: Блокчейн остается на начальном этапе развития, но привлекает инновационные компании. URL: [https://www.tadviser.ru/index.php/Статья:Блокчейн_\(мировой_рынок\)#McKinsey](https://www.tadviser.ru/index.php/Статья:Блокчейн_(мировой_рынок)#McKinsey)

Голінач Л.І.

кандидат економічних наук, старший викладач,

Босий В. А.

студент

Тернопільський Національний Економічний Університет

Тернопіль, Україна

АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ ФОНДОВИХ ТА КРИПТОВАЛЮТНИХ БІРЖ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

За останній рік світова економіка перейшла від стрімкого зростання до сповільнення. Таким чином утворилась нова світова фінансова криза. Цьому посприяли розповсюдження нового китайського коронавірусу, провал перемовин між Росією та ОПЕК, напружена ситуація на близькому сході, торгова війна між США та Китаєм. В умовах пандемії, поки уряди країн обмежують пересування своїх громадян, індекси фондових бірж починають стрімко падати. Зміни в економіці обов'язково торкнуться економіки України. Дослідження поведінки індексів фондових та криптовалютних бірж є дуже важливим питанням, адже рух графіків є циклічним, тобто це допоможе спрогнозувати напрями руху цін, а значить, і те, що відбуватиметься в економіці.

Останні 10 років стали «золотим часом» розвитку світової економіки. Після світової кризи, з початку березня 2009 року основний фондовий індекс США S&P500 виріс з внутрішньоденного мінімуму в 666 пунктів до 3380 пунктів станом на початок лютого 2020 року. Такого довгого періоду росту без рецесії в США не відбувалось з початку ХХ ст. Також закріпились німецький індекс DAX, британський FTSE та японський Nikkei. Такий ріст індексів пояснювався позитивним настроєм на ринках, а відповідно – дорожчанням активів.

Але, економіка циклічна. Справа в тому, що більшість акцій на фондових ринках переоцінені. Питання про становлення кризи навіть не стояло. Вона мала відбутись в будь-якому випадку.

Перший сигнал відбувся в 2019 році, коли Китай показав найменший ріст ВВП за останні 30 років. Інвестори знизили вклади в китайські ринки через торгову війну з США. Збільшення ставки доходності по американських облігаціях спровокувало виведення грошей